

Ne naznanjam je po imenu, da ne misli, da jo hočem pred vsem svetom osramotiti, al v poročstvo resnice moram saj vredništvu „Novic“ poslati njeni letnik. Iz tega za občinstvo posnamemo le iz enega razreda nekoliko očitnejih babilonskih pisav.

V slovenskem oddelku tretjega razreda te izglednice stojé: 1. med krstnimi imeni — v nemškem jeziku, v katerem je pisan vés letnik: Franc, Ludwik, Matias, Andrejas; 2. med priimki a) slovenski napčno pisani: Galob, Komel, Polšak; b) Lah v slovenski obleki: Marcola, Peroči, Spacapan*); c) Francoz in Nemec v slovenski narobni obleki: Žorš in Žvab, ki se pravilno izrekata: Žorž in Švab — po izvornih: George in Schwab. — Še bolj zblojene pa so 3. imena rojstnih krajev, med katerimi se nahajajo a) slovenske v napčni pisavi: Kranjvas (Felsendorf? — kakor: „Kranjsko, Kranje = Felsenland, Felsenbewohner“??), Zapuše (za puše = flinte?) — mesti: Krajnavas, Žapuže; b) pollaščene: Ranziano (Renče), Roncina (Ročin), Wipulsano — z nemško glavo — (Vipuže); c) slovenske v laški in slovenski mešanici: Bainšica, Savonja (m. Zavodnja med Sočo in Ipavo), Stracič (m. Stražič — iz stražišče — od nekdanjih vojniških straž med vojsko tu ob Soči postavljenih); d) slovenske v domači obleki, pa s privezanim laškim repom: Čapovano, Martinjako, St. Roko, Salkano itd. (Kon. prih.)

Slovensko slovstvo.

* Slovenska slovnica za domačo in šolsko rabo. Spisal Anton Janežič, c. k. učitelj više realke v Celjovcu. Drugi natis 1863. Nevtrudljivi delavec na polji slovenskem, slavnoznani gosp. A. Janežič, v svojem predgovoru res le resnico govori, ko trdi, da slovnica ta je vsa nova po obliki in po osnovi, predeljana po tirjatvah sedanjega jezikoslovja in popravljena po najboljših slovniških pripomočkih. Jezik, v katerem je pisana, in ki ga uči, je prava čista slovenščina, posneta po ljudski govorici vseh Slovencev ob Savi in Dravi, ob Soči in Muri, ker, kakor gospod izdatelj pravi, podpirali so ga v težavnem delu z marsiktero opombo ali popravo dr. Miklosi, Cigale, Navratil, Marušič, Šolar, Svetec, dr. Bleiweis, Lésar, Levstik, Marn, Hrovat, Cegnar, Valjavec in Žepič. Vse to nam je tedaj pač poročstvo dovelj, da delo je izvrstno. Tudi cena (postavljena na 1 fl. 30 kr.) za 17 dobro tiskanih pól je kaj nizka. Radujmo se tedaj, da imamo lepo slovnico v lepi slovenski besedi, ki naj bi jo v roko vzeli ne le pisatelji slovenski, temuč vsi naši rojaki, da se naučijo čistega svojega maternega jezika in slovó dajo kolobocii, ktere so se navzeli iz družih jezikov!

* Abuna Soliman. Slavospev in življenje našega rojaka dr. Ign. Knobleherja, prerano umrlega misijonarja v srednji Afriki, kterege so zamorci imenovali Abuna Soliman. To delo, ki v izvornosti, besedni lepoti, tehtnem obsegu in zunanji krasni opravi, nima kmali sebi enacega, je dovršil naš nadepolni mladi pesnik Anton Umek, ki je zlasti pod imenom Okiški razveselil slovenski svet že z marsiktero krasno pesmico. Hvala prečastitemu gospod L. Jeranu, ki je na svetlo spravil to s podobo Knobleherjevo ozaljšano knjigo, ktera je podučna in kratkočasna ob enem. Priporočamo jo občinstvu sploh, zlasti pa šolski naši mladeži za deklamovanje in mnogotere vaje. — Cena ji je 1 gold.; za učence pa, ako več iztisov skupaj vzamejo, le 80 kr.

*) Nihče ne ugovarjaj, da ti učenci so rojeni Slovenci; kaj družega je rojak, kaj družega pa priimek njegov, ki se ne prerodi. Pis.

Jezikoslovna drobtinica.

Naj naznanim dve dobri, po Štajarskem v več krajih navadni slovenski besedi, namreč: „nako“ in „pičljati“. Nako pomeni nemški „sonst“, „übrigens“. Napriliko: „Ta človek je nako pošten, pa čmern“. — „Pičljati“ pomeni varčno ravnati.* Na priliko: „Toča je pobila, bomo morali pičljati — pri živini in ljudeh. A. L-k.

0 zadevah matice slovenske.

Vrli rodoljub, gosp. M-k, ki je že unidan iz Črnomlja in Kostanjevice poslal vredništvu „Novic“ 46 fl. 50 kr. za matico slovensko, izročil ji je iz Kostanjevice še 11 fl. Hvala lepa v imenu domovine!

Burka.

* Pruski „Junker-jih“ so Slovani! Kdor ne verjame, naj bere „Nordd. Allg. Zeitung“, ki izhaja v Hannoveru. Ta časnik je Bismarkovi politiki znajdel čisto nov kveder. Tako-le modruje: „Pruski dualizem (dvostranstvo) izvira od tod, ker pruska dežela obstaja iz Slovanov in Nemcev. Slovanski plemenitniki (žlahni gospodje) so največ bili okoli kraljev pruskih ter so tako dosegli poseben upljiv do vsega, kar je imelo v kraljevi hiši veljavo in kar je izviralo iz hiše kraljeve. Duh slovanskih plemenitnikov in vés značaj njih je prešinil armado prusko in vlado... Odtod notranja borba na Pruskem... Ta stranka res misli pečat pomorsko-mejnega plemiča (pommerisch-märkische Junkers) pritiskati na vso Nemčijo in jo gospodovati“. — Da gré ustava pruska rakovo pot, tega so potem takem Slovani krivi, ker o „Junker-jih“ pruskih se pretaka slovanska kri!“ Kaj neki vse bo še Slovan? Enkrat je rakovec, enkrat demagog!

Dopisi.

Iz Zagreba. (Glavna skupščina gospodarskega društva v Zagrebu.) 15. dné t. m. se začne véliki zbor gospodarskega našega društva. Iz programa, ki obsega 16 točk, vidi se, da sl. društvo želi materijalno in duševno koristiti seljaškemu gospodarstvu z napravo kreditnice, z osnovo knjige o gospodarstvu, ki bi se vpeljala v ljudske šole itd. Bog daj srečo! Saj na premožnem in izobraženem seljaku (kmetu) stoji srečna dežela.

Iz Celja 27. kimovca. M. V. — Memogredočega pri Gilovi kavarni me pokliče va-njo neki prijatelj na kozarček kave. Več znancev najdem tu, ki so se pogovarjali o kmetijski razstavi celjski. Neki kmet M. B., ki se bolj omikanim prišteva, začne zabavljivo govoriti o nji, in reče, „da zdaj se godi kakor pred 320 leti, ko so grajščine kmetu kazen na posestva nalagale; zakaj nek bi nosil kmet svoje pridelke kazat; ali ni to oslarija, da gospôda vidi, kaj vse kmet ima in kaj pridelati more, da potem vikše davke nalaga; vsak je neumen, kdor kaj lepega tjè nese; rajši najslabše ali celó nič!“ Ostrmel sem nad takošnim protivnikom napredstva, in si prizadevam mu dopovedati, da nespametno blodi, ker davki se niso še nikoli nakladali na kmeta samega, ampak brez razločka zadevajo gospoda in kmeta, če sta posestnika zemljišč, in da vendar le gospôda več lepega v razstave daje kakor kmet itd.; al vse je bilo bob v steno. Ker ni moja navada, da bi se pričkal, jo raje iz kavarne pobrišem, misleč si: kdor ne spozná velikega dobička očitnih razstav, tega pač še

*) Ali ni pičljati od pičlo, to pa od laškega „piccolo“.